

emotioneel verwerkingsproces

Het beslissingsproces dat volgt na een positieve prenatale test is zeer complex en verschrikkelijk moeilijk. Het is een gewetenskeuze waarin je als ouder niet 'goed' kan kiezen. Het is een keuze die je eigenlijk nooit wil maken.

We stellen vast dat de meeste ouders 'kiezen' voor een zwangerschapsafbreking. De belangrijkste motieven hiervoor vertrekken vanuit het belang van het kind.

De verwerking van deze zwangerschapsafbreking, het verlies van dit kind en het dragen van de verantwoordelijkheid van deze keuze vallen de meeste ouders zeer zwaar. Het gaat hier immers om een gewenst kind, dat welkom was. Daarenboven rust er maatschappelijk nog steeds een taboe op deze keuze. Men kan niet zomaar met z'n verhaal naar buitenkomen. De buitenwereld blijft toch vaak nog erg veroordelend. Het lijkt alsof ouders tegenover derden hun keuze moeten verdedigen of verantwoorden. Bijgevolg voelen ze zich vaak heel eenzaam in hun keuze en in hun verdriet en hebben ze de neiging zich sociaal te gaan isoleren.

Het verdriet omtrent het verlies van een kind tengevolge van een zwangerschapsafbreking na positieve diagnose is nochtans heel vergelijkbaar met het verdriet omtrent het verlies van een kind om andere redenen. Zij het dat hun kindje voor de buitenwereld nog nooit heeft bestaan. Ook zijn er geen reële herinneringen of gedeelde ervaringen. Dit maakt het verlies des te moeilijker en elk tastbaar 'bewijs' van het kindje krijgt een bijzondere betekenis in het rouwproces. Men verliest als het ware het perspectief op het krijgen van een kindje; men verliest 'wat had kunnen zijn ...'.

Het rouwproces dat ouders door moeten bij het verlies van hun kindje na een zwangerschapsafbreking om medische redenen is even intens en vergelijkbaar met elk ander rouwproces. De verschillende rouwfasen zijn zeer herkenbaar: 1. verdoving, 2. ontkenning, 3. onderhandelen met een hogere instantie, 4. kwaadheid/protest, 5. verdriet en tenslotte 6. aanvaarding.

Tijdens dit specifieke rouwproces moet men afscheid nemen van een kindje dat verwacht werd en dat heel wat dromen ging invullen. Dit beeld van hoe het ging zijn, is vaak heel erg sterk. Mijn stelde zich voor hoe de zwangerschap ging verlopen, wanneer men ging stoppen met werken, of men borstvoeding ging geven of niet, wanneer men zou herstarten met werken postnataal. Men fantaseerde over de volgende kerst met het kindje erbij, de interactie met andere broer(s)en/of zus(sen) enz. Met andere woorden, men had een heel beeld klaar, fantasmatig hoe alles ging zijn wanneer dit kindje geboren zou worden en dit beeld valt weg.

De tijdsmomenten die samenvielen met veranderingen in dit toekomstperspectief zijn vaak erg pijnlijke momenten in het rouwproces: de vermoedelijke bevallingsdatum, de

eerste Kerst zonder het kindje, het terug moeten gaan werken op een veel eerder moment, ... Zij verdienen zeer speciaal de aandacht.

Toch voelen ouders zich vaak schuldig om dit verdriet, alsof ze hierop geen recht hebben, omdat ze 'er zelf voor gekozen hebben'. Ouders voelen dat het moeilijk is om te rouwen en hun kindje te gedenken. Ze voelen soms ook de druk van de omgeving om niet te rouwen: ze hebben toch de juiste beslissing genomen!

De verwarring tussen enerzijds een positief gevoel te hebben rond de keuze die ze gemaakt hebben (de meesten hebben geen spijt) en anderzijds het verdriet die deze keuze meebrengt is belangrijk om uit te klaren in het rouwproces. Ouders moeten kunnen rouwen om het verlies dat ze geleden hebben, ongeacht het eigen aandeel hierin.